

عنوان مقاله:

سیمای اجتماعی خراسان عصر مشروطه در آیین روزنامه خورشید

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

توران طولابی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

در مقاله حاضر با تکیه بر محتوای یک روزنامه محلی، تلاش شده است ابعاد از حیات اجتماعی خراسان در آستانه انقلاب مشروطه واکاوی شود. براین اساس، کوشش می شود محتوای روزنامه خورشید در کانون بررسی فراگیری در زمینه تاریخی موضوع قرارگیرد و به این پرسش پاسخ داده شود که فضای اجتماعی خراسان درگیر کدام مسائل و بحران های اجتماعی بود و مردم چه درکی از مفهوم مشروطیت و اهداف آن داشتند؟ بررسی روزنامه نشان می دهد که متأثر از سپهر سیاسی کشور و وضعیت مشروطه، دو مقطع در این روزنامه قابل-تشیخ است؛ در مقطع نخست، گردانندگان روزنامه با تمرکز بر دشواری های اجتماعی در زمینه نبود عدلیه کارآمد، عملکرد حکام و سیطره دستگاه عریض زیرمجموعه آنها بر زندگی مردم، وضعیت زنان و کودکان و مسائل بهداشتی-پزشکی، درصددند مطالبات مردم را از نظام نو برآورده کنند و از گرانی بار استبداد سنتی بر دوش مردم بکاهند. در مقطع دوم، ایجاد بحران در برابر مشروطه و نهاد نوپای مجلس و درنهایت چیرگی نظام کهن و تثبیت کودتای محمدعلی شاه مانعی جدی در برقراری شرایطی برای کاهش دشواری های اجتماعی از طریق انجمن ایالتی و به صورت مشخص خورشید قرار داد. هراس از تنگناهای بیشتر سیاسی، چیرگی نظام کهن و تسلط بیگانگان بر ایران به خراسان هم تسری یافت و ضرورت تقویت و انسجام ارتش برای حفظ امنیت آن ایالت به گفتمان مسلط روزنامه تبدیل شد.

کلمات کلیدی:

تاریخ اجتماعی، خراسان، روزنامه نگاری، مشروطیت، روزنامه خورشید

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1212634>

